

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ MICHEL MORPHY

Ο ΚΑΪΜΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Συνέχεια εκ τού προηγούμενου)

Κι' ή κ. Βιλάν έβγαλε τὸ χέρι της στὸν ὄμο τοῦ γιοῦ της. Ἐκείνος χαμήλωσε τὶς βλεφαρίδες του. Ἡ κ. Βιλάν τὸν ἔνοιωσε νὰ πάλι σύγκορμος, αἰσθάνθηκε πὸς ἕνα αἷμα πὸ φλογερὸ κυλοῦσε τώρα κάτω ἀπ' τὴν ἐπιδερμίδα του.

—Τῆς μίλησε χθές; τὸν ρώτησε, καταβάλλοντας μιά δυνατὴ προσπάθεια

Ἡ Ροβέρτος κούνησε καταφατικὰ τὸ κεφάλι του.

—Δὲν προχώρησε πολὺ μαζὺ της;

Ἐκείνος τῆς ἀπάντησε πάλι καταφατικὰ μὲ μιά κίνησι. Ἐπειτα ἐπρόσθεσε:

—Δὲν μπορὸ πειὰ ν' ἀποσυρθῶ... Ἐπειτα οὔτε σκέφτομαι κὰν ἕνα τέτοιο πρᾶγμα... Ἡ Ἰσαβέλλα βασιζέται σὲ μένα, γιὰ νὰ προσανατολήσῃ τὴ ζωὴ της σ' ἕναν κόσμο καλύτερο... Ἐγὼ ἐμπιστοῦμαι σὲ μένα κι' ἐγὼ δὲν θὰ τὴν ἐγκαταλείψω ποτέ...

Ἡ κ. Βιλάν τράβηξε τὸ χέρι της καὶ τοῦ εἶπε μὲ γλυκύτητα:

—Σκέψου καλά. Θὰ πάω νὰ μιλήσω στὸν πατέρα σου...

Καὶ σηκώθηκε. Ἡ Ροβέρτος τῆς ρώτησε μηχανικὰ:

—Δὲν τελειώνετε τὸ πρῶγεμά σας; ...

—Ὅχι! Δὲν πενᾶνε πειὰ...

Ἐμεινε μιά στιγμὴ σιωπηλὴ. Δὲν ἀκούγονταν πειὰ μέσα στὴν τραπέζια, παρὰ τὰ χτυπήματα τοῦ ἔκκρεμοῦ. Ἡ μητέρα κι' ὁ γιοῦς κιντοῦσαν. Ἡ Ροβέρτος ταραχτήκε πάλι, βλέποντας μὲ ἀπέραντη θλίψι στα μάτια τῆς μητέρας του, μέσα στα ὅποια εἶχε μάθει νὰ διαβάσῃ τὴ ζωὴ.

—Μαμά, μὴν ἀνησυχῆτε, τραύλισε. Θὰ γίνω πολὺ εὐτυχισμένος!

—Σοῦ τὸ εὐχομαί! Μὰ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα θὰ μείνῃ πάντοτε σὰν μιά ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες θλίψεις τῆς ζωῆς μου: τὸ παιδί μου, τοῦ ὁποίου ἀκουσα ὅλες τὶς ἐξομολογήσεις, αὐτὴ τὴ φορὰ πὸ ριψοκινδύνευσε τὴ ζωὴ του, εἶδε ἐλλειψὶ ἐμπιστοσύνης σὲ μένα καὶ δὲν μοῦ εἶπε τίποτε...

—Μὰ δὲν ἤξερα... δὲν εἶχα ἀντιληφθῆ τὰ αἰσθήματά μου... Χθὲς μόνο...

—Ναί, ἐκείνη τὰ κανόνισε ἔτσι, ὥστε νὰ μείνῃ μόνη μαζὺ σου καὶ νὰ σοῦ ἀποσπάσει τὶς ἐξομολογήσεις σου... Ὡ! Ροβέρτε... Ἐσο λοιπὸν θαυμάσεις τόσο, μέχρι τοῦ σημείου νὰ θέλῃς νὰ κάνῃς σὺντροφο τῆς ζωῆς σου, μιά γυναίκα, τῆς ὁποίας οἱ τρόποι κι' ἡ ἀνατροφή εἶνε τόσο ἀντίθετα πρὸς ὅλα ὅσα βλέπεις ὀλόγουρά σου!...

—Τὸ λάθος δὲν εἶνε δικό της... Ἐτοὶ ἀνατράφηκε... Καὶ γι' αὐτὸ, ἔχει μεγαλύτερη ἀξία, τὸ ὅτι ἔμεινε ἀγνή... Καὶ εἶνε πολὺ ἀπλὴ, πολὺ εἰλικρινής... Ἐ' ἀποκτήσῃ τὶς συνήθειές μας, θὰ σὲ μιμηθῇ, ἀγαπητὴ μου μαμά...

Ἡ κ. Βιλάν κούνησε τὸ κεφάλι της καὶ εἶπε:

—Ἡ Ἰσαβέλλα εἶνε εἰκοσιεξὴ χρόνων κι' ὁ χαρακτήρ της ἔχει σχηματισθῆ πειὰ... Δὲν θὰ μπορούσε ν' ἀλλάξῃ, παρὰ μόνον ἂν παραδεχθῆ τὶς πεποιθήσεις—νὰ τὶς παραδεχθῆ ὄχι ἐξωτερικῶς μόνο, ἀλλὰ μὲ ὅλη τὴν ψυχὴ.

—Αὐτὸ ἐννοῶ κι' ἐγὼ!

—Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ γίνῃ ἔτσι!

—Μαμά, γιατί ἀμφισβᾶλλετε τόσο γιὰ τὴν Ἰσαβέλλα;

Ἡ κ. Βιλάν ἀναστένανε χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ. Πῆρε ἀπὸ τὸ τραπέζι τὰ γάντια της μὲ μιά μηχανικὴ κίνησι—μὲ μιά ἀπὸ τὶς κινήσεις αὐτές, πὸ κάνει κανεὶς στὶς πὸ ὀδυνηρὲς στιγμὲς τῆς ζωῆς του.

—Θὰ πάω νὰ δῶ τὸν πατέρα σου... εἶπε. Σκέρτηκες ὅτι εἶνε μεγαλύτερη ἀπὸ σένα;

—Κατὰ ἕνα χρόνον... Αὐτὸ δὲν εἶνε τίποτε...

—Αὐτὸ ἐξαρτᾶται. Ἐσο εἶσαι πολὺ ἄσος... Ἐκείνη ὄχι.

—Τί λέτε; ... Δὲν φαίνεται οὔτε εἰκοσι χρόνων...

—Δὲν μιλάω γιὰ τὴν ἐμφάνισι... Ἡθικῶς, ἡ Ἰσαβέλλα δὲν εἶνε πειὰ νέα... πιστεύω μάλιστα πὸς δὲν ὑπῆρξε ποτέ...

—Ἐτοὶ εἶνε ἡ περισσότερες γυναικες σήμερα...

—Ναί, μὰ δὲν φανταζόμουν ποτέ πὸς ὁ Ροβέρτος μου θὰ διᾶλεγε μιά ἀπ' αὐτές...

—Δὲν τὴ διᾶλεξα, ψιθύρισε... Τὴν εἶδα... Τὴν ἀγάπησα... Νομίζω ἀκόμα πὸς τὰ δεινέρομαι ὄλ' αὐτὰ!...

Ἡ κ. Βιλάν τοῦ πέρασε τὰ χέρια της γύρω στὸ λαιμὸ του καὶ τὸ πρόσωπό του τὸ πλησίασε στὸ δικό της.

—Τότε, ἔψησε!... τοῦ εἶπε. Χάνεσαι, ὑποκύπτοντας στὸ πάθος σου, Ροβέρτε... Δὲν εἶσαι καμωμένος γι' αὐτὴν!... Ἄκουσέ με, ἔσο πὸ πάντοτε μ' ἄκουσε...

Καὶ τὸν κόνταξε μὲ πίκρα...

Ἡ Ροβέρτος τραβήχτηκε ἀπᾶλὰ ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ της. Τὰ χέρια τῆς μητέρας του γλύστρησαν ἀπάνω στὸ στήθος του καὶ ξανάπεσαν ἀργά, σὰν βαρειά ἀπ' ὄλον αὐτὸν τὸν πόνο, τοῦ ὁποιοῦ ὁ Ροβέρτος ἦταν αἰτία...

—Σὰς τὸ εἶπα, μαμά, ὅτι ἔδωσα τὸ λόγο μου στὴν Ἰσαβέλλα κι' ὅτι τὴν ἀγαπῶ... Μὴ μοῦ ἀμφισβῆτῃ τὴν εὐτυχία μου...

Ἡ κ. Βιλάν κατόλαβε πὸς ὅλα εἶχαν τελειώσει, πὸς ὅλα ἦταν πειὰ μάταια. Μέσα στα μάτια τοῦ Ροβέρτου κυμάτιε μιά μακρυνὴ σκέψις... Βρισκόταν ὀλόκληρος, μὲ τὸ πνεῦμα του καὶ τὴν καρδιά του, κοντὰ τῆς «της». Ἡ φωνὴ τῆς μητέρας του τοῦ γινόταν ἐνοχλητικὴ. Δὲν ἄκουγε πειὰ, παρὰ τὴ φωνὴ τοῦ ἔρωτος, τὴ φωνὴ τῆς Ἰσαβέλλας.

Ἡ κ. Βιλάν ἀποτραβήχτηκε λίγο καὶ εἶπε:

—Δὲν σοῦ τὴν ἀμφισβῆτῶ... Φοδᾶμαι μόνον πὸς δὲν θὰ γνωρίσης μὲ τὴν Ἰσαβέλλα, παρὰ μόνον μιά σκιὰ εὐτυχίας.

Ἡ Ροβέρτος πῆκε στὴν ἐκκλῆσια τῆς Ἁγίας Καικιλίας, λίγο πρὶν ἀπὸ τὶς πέντε. Προχώρησε ὡς τὸ ἀγαλμὰ τῆς Παναγίας κι' ἐκεὶ προσπάθησε νὰ συγκεντρωθῇ. Μὰ πολλές σκέψις βασάνιζαν σήμερα τὸ μυαλό του. Θυμόταν τὴ συζήτησι τοῦ μὲ τὴν μητέρα του καὶ ὅλα τὰ λόγια πὸ τοῦ εἶχε πῆ. Συλλογιζόταν: «Δὲν ἀγαπᾶει τὴν Ἰσαβέλλα... Εἶνε ἀδικὴ ἀπέναντι της».

Μὰ ἦταν πολὺ συμψιεμένος νὰ ἐκτιμᾶ τὶς ἀρετὲς τῆς μητέρας του, νὰ τῆς ἐμπιστεύεται καὶ πάντα, ὥστε, παρ' ὄλ' αὐτὰ, ἔνοιωθε μιά δυσθυμία γιὰ τὴν δυσπιστία της πρὸς τὴν Ἰσαβέλλα.

Ἡ Ροβέρτος τοῦ ὥστόσο, ἂν καὶ δὲν δεύχτηκε καθόλου ἐνθουσιασμένον μὲ τὴν ἰδέα αὐτοῦ τοῦ γάμου, δὲν εἶχε κακὴ ἰδέα γιὰ τὴν Ἰσαβέλλα. Ἐλεγε πὸς εἶχε σοβαρὸ χαρακτήρα καὶ πὸς μπορούσε νὰ γίνῃ μιά καλὴ σύζυγος. Μὰ γιὰ λόγους διαφορετικῶς ἀπὸ τὴν γυναίκα του, προσπάθησε κι' αὐτὸς ν' ἀποτρέψῃ τὸ γιοῦ τοῦ ἀπ' αὐτὴ τὴν ἔννοιαν. Ἡ οἰκογένεια Κερβάλ δὲν τοῦ ἄρεσε, τόσο γιὰ τὶς συνήθειές της ὅσο καὶ γιὰ τὶς ἰδέες της. Ἐπειτα, ἡ περιουσία της τοῦ φαινόταν προβληματικὴ. Ὁ κ. Κερβάλ τοῦ εἶχε πῆ μιά μέρα, παρεμπιπτόντως, ὅτι δὲν θὰ μπορούσε νὰ δώσῃ: παρὰ μόνον ἕνα εἰσόδημα γιὰ προκᾶ στὶς κόρες του.

Αὐτοὶ οἱ λόγοι, ὁ δεύτερος πρὸ πάντων, ἦσαν ἐντελῶς ἀδιάφοροι γιὰ τὸ Ροβέρτο. Ἡ οἰκογένεια τοῦ ἦταν πολὺ πλουσία κι' ὁ ἴδιος εἶχε ἕνα λαμπρὸ φιλολόγιο μέλλον μπροστὰ του. Ὅσο γιὰ τὴν οἰκογένεια Κερβάλ, οὔτε αὐτὸς τὴν συμπαθοῦσε καθόλου... Τὸ ἀναγνώριζε αὐτὸ... Μὰ κανεὶς δὲν ἀμφισβῆτῶσε τὴν ἐντιμότητά της. Ἐξ ἄλλου, ἡ Ἰσαβέλλα, πὸ φαινόταν τόσο ἰδια-

—Ἐψησε, Ροβέρτε! εἶπε ἡ κ. Βιλάν. Δὲν εἶσαι καμωμένος γι' αὐτὴ τὴ γυναίκα...

φορητική απ' τους δικούς της διανοητικῶς καὶ ἠθικῶς, ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἤρτοσε τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ προσεγγίσῃ τὴν καινούργια τῆς οἰκογένεια καὶ νὰ κἀνῃ ἀγαπᾶσα δικῆς τῆς ὅλες τῆς συνηθείας τῆς.

Ὁ πατέρας του οὐτὸ νὸς οὐζήτουσε καθόλου αὐτό. Μὰ ἡ μητέρα του δὲν ἔπαυε νὰ ἐκδηλώνῃ τους φόβους τῆς γι' αὐτὸ τὸ γάμο. Προσπαθοῦσε μάλιστα νὰ καθορίσῃ τῆς ἐντυπώσεις τῆς ἀπὸ τὴν Ἰσαβέλλα καὶ νὰ τὴν παρουσιάσῃ στὸ Ροβέρτο ἔτσι ὅπως τὴν ἑμάνευσε. Αὐτὰς, ἀκούοντάς τῆν, γιὰ μιὰ στιγμή, ἔνοιωσε ἕνα δυνατὸ κρῦο νὰ γλυστράτῃ μὲς στὴν ψυχὴ του κι' ἀνατραπίσθηκε: «Ἄν ἦταν ἀλήθεια; ... Μπορεῖ νὰ εἶνε ἀλήθεια...» Καὶ ἀμέσως σκέφτηκε: «Τί σημασία ἔχει; ... Ἐγὼ θὰ τὴν κἀνῶ καλὴ χριστιανή...»

Ἐνανάλεπε ἔπισης τὸ βλέμμα τῆς μητέρας του, ὅταν, στὸ τέλος τῆς συνομιλίας, εἶπε ὁ ἴδιος στὸν πατέρα του:

—Πατέρα μου, εἶμαι ἀποφασισμένος νὰ κἀνῶ αὐτὸ τὸ γάμο... Ἡ δεσποινὴς Κερθάλ ἔχει τὴν ὑπόσχεσί μου καὶ δὲν ἔχω κανένα ἀπολύτως λόγῳ νὰ μὴν τὴν κρατήσω;

Τὴν κόμοσ ἀνησυχῶν, θλιφθεὶς καὶ βαθεῖας ἀγάπης εἶχε δὴ μέσα στὰ μητρικὰ μάτια!... Καὶ πόσο ἀργὴ καὶ συντριμμένη ἦταν ἡ φωνὴ τῆς, καθὼς ἄκουσε τὸ σὺζῆτο τῆς νὰ λέη στὸ Ροβέρτο:

—Τότε καλὰ... Ἀδριο... Ἄν δὲν ἀλλάξῃς γνώμη.

—Ὅχι, δὲν θ' ἀλλάξῃ γνώμη—δὲν μπορούσε ν' ἀλλάξῃ. Ἡ Ἰσαβέλλα εἶχε ἐπιπορευθῆσθαι αὐτὸν καὶ δὲν θὰ ἐγκατέλειπε αὐτὴ τὴν ψυχὴ. Ἄφου ἐκείνη τὸν ἀπαγοῦσε, θὰ τὸν ἄφινε νὰ τὴν ὀδηγήσῃ... Ἐξ ἄλλου, θὰ τὴν ρωτοῦσε σχετικῶς σὲ λίγο, ὅταν θὰ ἔφτανε ἐκεῖ, κάτω ἀπ' τοὺς θόλους τοῦ παλινοῦ ναοῦ...

Στήριξε τὸ μέτωπό του στὸ χέρι του, πού ἦταν ζεστό, σὰν νᾶχε πυρετὸ. Ἡ ἐντύπωσις του ἀπὸ τὴν προηγουμένη, ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ εἶχε ξαναβῆ τὴν Ἰσαβέλλα, ἦσαν χαρά, τύψεις, ἀμφιβολίες, ἐλπίδες... Ἐκείνη τῆς στιγμῆς, μόνος μπροστὰ στὸ Θεό, ἀφου πρῶτα κατάρθρωσε νὰ γαληνέψῃ τὴν τρικυμία τῶν σκεφῶν του, εἰνωθεὶς μόναχος τῆς τύμης καὶ τῆς ἀμφιβολίας μέσῳ στὴν καρδιά του, ἀπὸ τὴν ὁποία ἔσφυγε ἡ χαρὰ.

Πόσο γρήγορα εἶχε ὑποκίπει σ' αὐτὴ τὴν ἀγάπη! Δυὸ γλυκὰ γυναικεῖα μάτια, μερικὰ χαμόγελα, μερικὰ δάκρυα, εἶχαν ἀναστατώσει ὅλη του τὴ ζωὴ, μέσα δὲν τόσο λίγο καιρὸ. Πρὶν γνωρίσει τὴν Ἰσαβέλλα, δὲν συλλογιζόταν καθόλου τὸ γάμο, καὶ, ὅταν κανένας ἀπ' τοὺς δικούς του ἢ τοὺς φίλους του τὸν ρωτοῦσε σχετικῶς, τοῦ ἀπαντοῦσε: «Ἐχω καιρὸ ἀκόμα», ἢ: «Μοῦ φαίνεται πὼς δὲν ἤμουν πλᾶσμενος γιὰ τὸ γάμο...» Πράγματι δέ, ἡ σκέψις ν' ἀφαιρεθῆ ἔξ ὀλοκλήρου στὴ θρησκεία, ὑπῆρχε σ' αὐτὸν ἀπὸ καιρὸ. Καὶ ἡ ἰδέα αὐτὴ εἶχε ἀρμύρασι ἐντελῶς μέσα του, ὅταν ἔξαφνα, γνωρίσει τὴν Ἰσαβέλλα.

Αὐτὴ ἀκριβῶς ἢ προτίμησις πρὸς τὸν ἔρωτα ἀπὸ τὴν ἀφοσίωσι πρὸς τὸ Θεό, ἔκανε τώρα τὴν ψυχὴ του νὰ σφιγέται ἀπὸ ἀγαπᾶν...

Μιά ζάλη πέρασε ἀπὸ τὸ κεφάλι του. Τὸ ἄρωμα τῶν κρίνων, πού ἦταν μπροστὰ στὸ βωμὸ τῆς Παργανίας, τὸν χτυποῦσε βαρεῖα. Σηκώθηκε καὶ διευθύθηκε μὲ βήμα μηχανικὸ πρὸς τὴν εἰσοδὸ τῆς ἐκκλησίας. Μιά πόρτα ἀνοίξε ἀνάλαφρα τὴ στιγμῆς ἐκείνῃ. Ἐν' ἀνάλαφρο φρου-φρου καὶ κρότος τακουνοῦ ἀπάνω στὶς πλάκες διέκριναν τὴ σιωπὴ. Ὁ Ροβέρτος στάθηκε. Γιὰ μιὰ στιγμῆς, εἶχε τὴν ἐντύπωσις ὅτι τὸ αἶμα του κυλοῦσε μὲ καταπληκτικὴ ταχύτητα καὶ ὅτι πνιγόταν. Σκέφτηκε: «Ἄν ἔφυγε ἀπὸ τὸ ἱερό; ... Θὰ τῆς γράφω... Θὰ τῆς ἐξηγήσω...»

Ἡ Ἰσαβέλλα πλησίαζε... Ἡ λεπτὴ τῆς οὐλουεῖτα διαγραφὸν μὲς στὸ ἡμίφως. Σήμερα, γιὰ πρώτη φορὰ, ἦταν ντυμένη στὰ μαῦρα καὶ πολὺ ἀπλά. Τὸ πρόσωπό τῆς εἶχε μιὰ τριανταφυλλένια λευκότητα, πού ἄφινε νὰ μαντεύεται ἡ φλογερὴ ζωὴ, πού ἔπαλλε κάτω ἀπ' τὴν τριανταφυλλένια αὐτὴ ἐπιδερμίδα. Καθὼς πλησίασε, χαμογέλασε διακριτικὰ στὸ Ροβέρτο. Τὰ μάτια τῆς ἔλεξαν: «Ἰδοῦ με! Εἶμ' εὐτυχισμένη!» Καὶ εἶχαν μιὰ λάμψι θολή, πού τὰ ἔκανε λίγο μυστηριώδη, μὰ πολὺ γλυκὰ...

Ὁ Ροβέρτος προχώρησε μερικὰ βήματα. Εἶχε τὴν ἐντύπωσις πὼς τὸν ἐξέταζε μ' ἕνα βλέμμα φευγαλέο, εἰνωσε ὅτι ἔπαισε ἡ φυσιογνωμία του νὰ ἔχη κάτι τὸ ἀσυνήθιστο. Μὲ μιὰ κίνησι διασταχτικὴ, ἔπῃρε τὸ χέρι πού ἐκείνη τοῦ ἔδωσε. Ἄντ' αὐτὸ σφιχτὴ ἐκείνος, ἡ Ἰσαβέλλα ἔσφιξε θερμὰ τὸ δικό του, κάνοντας τὸν ν' ἀνατριχιάσῃ.

—Νομίζω πὼς ἄργησα, τοῦ εἶπε μὲ ἀγαπᾶ φωνή.
—Μὰ ὄχι, καθόλου.

—Ἦμουν πολὺ βιαστικὴ. Φοβόμουν πὼς θὰ σὰς ἔκανα νὰ περμιένετε. Οἱ ἄνδρες ἀγαποῦν τὴν ἀκριβεία...

Καὶ μὲ τὸ βλέμμα τῆς ἐπρόσθεσε: «Ἐξ ἄλλου, βιαζόμενος νὰ σὰς ξαναῖδῃ!»

Ὁ Ροβέρτος τραύλισε, χωρὶς νὰ ξέρῃ κι' ὁ ἴδιος τί ἔλεγε:

—Εἶνε σκοτεινὰ ἀπὸψε ἐδῶ... Δὲν θὰ βλέπουμε καλὰ...

—Σὲ μιὰ στιγμῆς, ὁ ἥλιος θὰ ξαναπαρουσιασθῆ πάλι... Εἶδα

πὸ ὀλίγου ὅτι μερικὰ σύννεφα ἐκρῖναν τὸν ἥλιο... Θὰ μοῦ τὰ δεῖξετε ὄλα, θὰ μοῦ τὰ ἐξηγήσετε ὄλα... Δὲν εἶν' ἔτσι;

Τῆς ἀπάντησε καταφατικὰ. Βλέποντάς τὴν ἐκεῖ κονὰ του, συναντώντας τὸ βλέμμα τῆς, λημονοῦσε τῆς προηγουμένης ἀγωνίας του ἢ χαρὰ ξαναγυρίζε στὴν καρδία του. Ἡ Ἰσαβέλλα τὸν ἀγαποῦσε κι' αὐτὸς θὰ τὴν ὀδηγοῦσε στὴν ἀλήθεια. Δὲν ἦταν ἄλλωστε πολὺ λεπτὴ αὐτὴ ἡ σκέψις τῆς, νὰ ἐπισκεφθοῦν μαζὺ τὴν Ἁγία Καικιλία, τὴν ἐκκλησία πού ἦξερε πὼς τὸ ἦταν τόσο προσφυλῆς; Δὲν ἤθελε ἔτσι νὰ καθιέρωσι τοὺς ἄρρα-εῖνας του μὲς στὸ ἱερό ἐκεῖνο περιβάλλον, ὅπου ὄλοι οἱ Βιλάν εἶχαν προσερχοθῆ;

Βῆμα-βῆμα ἄρχισαν νὰ προχωροῦν, σταματώντας κάθε τόσο γιὰ πολλὴ ὥρα. Ὁ Ροβέρτος ἤξερε ὅλες τῆς λεπτομέρειες τῆς παλῆς ἐκκλησίας καὶ μιλοῦσε γιὰ τὰ πάντα, σὰν σοφὸς καὶ σὰν ποιητῆς. Ἡ Ἰσαβέλλα, πού εἶχε καλλιτεχνικὴ ψυχὴ, ἐνδιαφερόταν γιὰ ὄλα, ἐξέφραζε τὸ θαυμασμό τῆς μὲ λέξεις ἀκριβεῖς, τοῦ σπῆνῦσαν ἐρωτηρῆσι γιὰ τῆς διάφορες συμβολικῆς παραστάσεις πού ἔβλεπε.

—Βλέπετε... Ὅλα ἔχουν μιὰ σημασία, ἔλεγε ὁ Ροβέρτος. Προσέξετε αὐτὰ τὰ κλιματόφυλλα... Ὑπάρχουν σχεδὸν παῖτο, γιὰτὶ ἡ παραβολὴ τῆς ἀμπέλου εἶν' αὐτὴ πού χρησιμοποιεῖ συχνότερα ὁ Χριστὸς τὸν Εὐαγγελιο... Αὐτὸς εἶνε ἡ ἀμπέλου κι' ἐμεῖς τὰ κλαδιά, τοῦ παίρνουμε ζωὴ ἀπ' Αὐτὸν καὶ πεθαίνουμε ἀν τὸν ἀγαπᾶτοῦμε...

Ἡ Ἰσαβέλλα ρώτησε:

—Εἶμαι κι' ἐγὼ ἕνα ἀπ' τὰ νεκρὰ αὐτὰ κλαδιά;

—Ὁ! ὄχι! Ἡ ψυχὴ σας μπορεῖ νὰ ξαναπαρῆ δύναμι καὶ ζωὴ... Θὰ δῆτε, Ἰσαβέλλα... Τί εὐτυχία νὰ σὰς ὀδηγήσω στὸ Θεό!...

Χαμογέλασε, καθὼς τὸν κύτταζε καὶ τὸν ρώτησε:

—Αὐτὴ ἡ σκέψις σὰς κάνει εὐτυχὴ;
—Εἶνε γιὰ μένα ἡ ἴδια ἡ εὐτυχία...

Ἡ Ἰσαβέλλα χαμογέλασε πάλι ἐλαφρὰ, τρυφερὰ καὶ μ' ἕνα πολὺ λεπτὸ εἰρωνικὸ τρόπο.

Τὰ βλέφαρά τῆς γιὰ μιὰ στιγμῆς ἄφρασαν νὰ φανῆ τὸ βλέμμα τῆς πού γέλοῦσε γλυκὰ.

Ἡ καρδιά τοῦ Ροβέρτου ἦταν πλημμυρισμένη ἀπὸ τὴν πιὸ ἔντονη συγκίνησι. Βλέποντας τὴν Ἰσαβέλλα δίπλα του, μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἐκκλησία, εἰνωσε τῆς ἐλπίδες του νὰ τὴν ὀδηγήσῃ πρὸς τὸ Θεό, ν' ἀναπερνοῦσθαι. Ἐσκυψε πρὸς αὐτὴν καὶ τὰ κεφάλια τους βρέθηκαν στὸ ἴδιο κύμα φωτὸς πού ἔμπαινε μέσα ἀπὸ ἕνα πολύχρωμο τζάμι.

—Πέστε μου, τῆς εἶπε, θέλετε νὰ σὰς φωτίσω;...
Θὰ ἔχομε τὴν ἴδια πίστι, τὸν ἴδιο Θεό...

—Ναί, Ροβέρτε μου, τοῦ ἀπάντησε ἐκείνη.

Καὶ τὸ χέρι τῆς γλύστρησε μέσα στὸ δικό του. Συγχρόνως τὰ μάτια τῆς ἀνεμώθηκαν, συνάντησαν τὰ πόνανα μάτια τῆς Παρθένου καὶ φωτίστηκαν ἀπὸ μιὰ φευγαλέα λάμψι, ποῦμοιαζε μὲ θριαμβευτικὴ πρόκλησι.

—Ἐδῶ προτιμᾶτε νὰ προσευχόσαστε, Ροβέρτε;

τὸν ρώτησε.

—Ναί, τῆς περισσοτέρως φορὲς, Ἰσαβέλλα... Θάρχηστεμαζὺ, ὅταν θὰ γίνετε γυναικα μου...

—Ναί, πάντοτε μαζὺ... Δὲν θὰ σὰς ἀφήνω ποτέ...

Ἐσκυψε λίγο, στήριζοντας τὸ ἀριστερὸ τῆς χερί στὸ κικκλι-δωμα κι' ἀνασαιόντας τὸ ἄρωμα τῶν κρίνων. Μιά χρυσὴ σκόνι χόρευε δόλογυρά τῆς στὸ σκυρτὸ τῆς προφίλ, στὰ φλόγνια μαλλιά τῆς, πού μ' ἄχτιδα φωτὸς τὰ χρωμάτισε γιὰ μιὰ στιγμῆς γαλάζια, ὅταν ἀνασηκώθηκε.

Κι' οἱ δυὸ διευθύνθηκαν πρὸς τὴν ἐξοδο. Ἐξαφνα ἡ Ἰσαβέλλα στάθηκε καὶ κυττάζοντας τὸ βωμὸ, εἶπε:

—Ἐδῶ θὰ γίνετε σύζυγος μου, Ροβέρτε...

Ἐκείνος ἀνασείρησε ἀδιόρατα. Μιά ἄλλη εἰκόνα περνοῦσε μπρὸς ἀπ' τὰ μάτια του: ἔβλεπε τὸν ἑαυτὸ του νεαρὸ ἱερέα ν' ἀνεβαινῆ γιὰ πρώτη φορὰ τὰ σκαλοπάτια αὐτοῦ τοῦ βωμοῦ, φωτισοτεφανωμένος ἀπὸ πίστι.

Ἐνα ἄργος τὸν διέδραμα. Μὰ ὅταν βρέθηκε ἔξω, κάτω ἀπ' τὴν πύλη τῆς εἰσοδοῦ, ὅταν ἡ Ἰσαβέλλα τοῦ εἶπε: «Ὁρεβοῦρά», σφιγγόντας του δυνατὰ τὸ χέρι καὶ κυττάζοντας τὸν μὲ μ' ἄπειρη τρυφερότητα, τὸ δυσάρεστο αὐτὸ σύννεφο διαλύθηκε κι' ὁ Ροβέρτος δὲν εἶδε πειὰ, παρὰ τὰ μάτια τῆς Ἰσαβέλλας καὶ τὸ χαμόγελο τῆς.

—Ἀδριο... Ἄν δὲν ἀλλάξῃς γνώμη...